

Filmski skok v novo leto

Vsi dobro vemo: dedek Mraz sodi v pristojnost naših in vaših otrok, Silvestrovo pa v »delokrog« starih otrok in to se seveda odraža tudi v sporedu dveh kinematografov — otroškega kina MOJCE in kina SIŠKE. Torej: »vozni red« otroških predstav začne veljati v PETEK, 21. decembra, otroški vlak z dedkom Mrazom pa se bo za letošni ustavil v NEDELJO, 30. decembra. Kaj bo vmes, boste zvedeli čez hipec ali dva. Povemo naj le še to. MOJČINA dvorana bo — kot je že v navadi! — tudi sicer pripravljena za sprejem dedka Mraza. Vsa bo v prijetnem zelenju, vmes pa bodo »posajeni« zajčki pa verveice in sploh vse tiste živalice, ki prav rade nastopajo v slovitih risanih filmih. In kaj si bodo otroci (najbrž v spremstvu staršev) lahko v tistih dneh ogledali? No, nič pretirano novega, zato pa kar lepo število filmov in filmčkov, ki so napisani na kožo malim Cicibančkom. Tu je med prvimi slavna ZVEZDICA ZASPANKA, lutkovno-animirani film Črta Škodlarja, tu je otroški film SREČNO, KEKEC Jožeta Galeta za vse tiste hlačmane, ki so Cicibančkom že ušli in so zdaj pionirji. Vsem pa so namenjene te-le risanke: ZLATI ČEVELJCI (ta film poznate pod drugim naslovom, in sicer »Pepelka«), potem ameriški film BABETTE IN GUSARJI (ki ga tudi poznate kot film »Anica in Andrejček«) ter vrsta risank, ki slišijo na ta imena: RACMAN NA LOVU, CASANOVA, PLUTO ČUVA OVCE, NEVIDNA MIŠKA, pa še in še. Kdo ve, nemara pa se bo v to pisano družino vrinila še nova ameriška risanka HEIDI, ki jo skoraj ves svet pozna. Toliko torej našim otrokom, velikim in malim.

Mislili pa smo seveda tudi na velike (otroke). Kmalu se bomo soočili s priljubljenim igralcem BUDOM SPENCERJEM v italijanskem pustolovskem filmu BOMBARDER režiserja Michela Lupa. Spoznali boste tudi nekaj zanimive znanstvene fantastike, in sicer v italijansko-turškem filmu YOR, LOVEC IZ PRIHODNOSTI Anthonyja Dawsona z Rebom Brownom in Corinne Clery v glavnih vlogah. Ljubiteljem akcijskih komedij bomo proti koncu leta ustregli z ameriškim filmom ZAKLAD V IZGUBLJENEM LETALU režiserja Davida Hemmingsa z Georgeom Peppardom in Lesley Warren v glavnih vlogah. Film se dogaja v letu 1943, torej med vojno, je pa poln dinamičnih, predvsem pa seveda komičnih scen. Za prehod v novo leto bo poskrbel 3. del ameriškega filma SMOKEY JE RAZBOJNIK Dicka Lowryja s Paulom Williamsom v glavni vlogi. Brez dvoma: ob Novem letu bo veselo, če sploh posebej ne omenjamo VESOLJČKA, ki bo tisti čas vneto obiskoval tudi otroke v Unionu in v kinu BEŽIGRAD. To pa je že blizu SIŠKE.

Besede izkušenega moža

Tomaž, ki je Milan

Besedovanje z Milanom Tomažem je bilo prijetno, polno iskrih misli, preteklosti, sedanosti in ni bilo prav nič nejeverno. Še več, zapisoval sem si besede izkušenega 62-letnega moža, ki ga je življenje marsičesa naučilo, prav na vrh tega razsodnega stresanja besed pa lahko postavim humanost in dobro voljo do sleherne stvari, ki se je Milan Tomaž loti. O današnjem času je denimo dejal:

»Logika, kar je naše, je tudi moje, kar je moje, pa tebe nič ne briga, je v Jugoslaviji dokončno propadla. Ljudje hočejo vedeti in pozivajo na odgovornost. Narobe pri nas je tudi, da imamo poklic politika, pa tudi toliko etatizma, kot nikoli doslej. Komunist ne more biti človek po funkciji, ampak po prepričanju in delu. Sem za nagrajevanje po delu, vendar mora za začetek vsakdo z delom zaslužiti vsaj za osnovno življenje. Težave, ki so trenutne, o tem sem prepričan, niso do kraja posledice mednarodnih razmer, temveč plačevanje in reševanje naših minulih napak.«

Da bi ljudje bili proti socializmu? Nikakor! So pa apatični, ker pač vidijo, da na vse tisto, na kar opozarjajo, ni pravega praktičnega odgovora. Vzemimo samo primer Derčeve ulice:

»V tej ulici so šolarji v nevarnosti. Gost promet, hotel, kino. Ljudje so opozarjali, dajali predloge, pa se ni nič spremenilo. Zakaj bi potem še nadalje predlagali? Samoupravljanja je v delovnih organizacijah dovolj, kasneje in višje se razblijna.«

Najin pogovor sva potem začela skraj. Milan Tomaž je pravi, tu rojeni Šiškar. Na svet je pokukal leta 1923 v družini poštnega uradnika. Sokol, telovadec, nogometaš in smučar od svojega prvega razreda. O sokolih vse najlepše:

»Tam je bila vzgoja protiklerikalna, izredno izražena tudi ljubezen do domovine in naroda. V Zgornji Šiški imamo 3 narodne heroje iz vrst Sokolov, partizanov pa ničkoliko.«

Vendar pa tudi trdi, da je bila v hudih, črnih časih majhnega naroda Partija edina sila, ki je ljudi odločno popeljala v boj proti sovražniku. Milan Tomaž je bil 1. decembra leta 1941 na tehnični fakulteti med tistimi študenti, ki so štrajkali in so jih kasneje Italijani vrgli s fakultete. Maja 1945 pa med tistimi, ki so pri Lukovici razoroževali divizijo »Prinz Eugen«. Milan osebno je razorožil namestnika komandanta divizije, nemškega generala, ki je želel, da mu orožje odvzame višji oficir. Mladi poročnik je ponosno odgovoril:

»Ni časa, zdaj smo mi vsi višji, ker smo zmagovalci...«

Med tema dvema dogodkoma je v Milanovem srcu zapisana rdeča nit boja, dozorevanja in preizkušenj. Tudi spomin na britje v Sostrem ob pol petih zjutraj na dan 9. maja. Fantje so se lepšali, saj je Cankarjeva brigada morala v Ljubljano vkorakati čedna in ponosna:

»To je bil moj najlepši dogodek v življenju, čeprav sem jih doživel veliko. Natanko še spominjam, kako so me ljudje poljubljali in zasipali z rožami. Zvedel sem tudi, da so domači vsi živi in mati mi je dejala, naj vrnem brzostrelko, češ, da sem svoje opravil.«

Zivljenje, boj se seveda ni končal 9. maja. Milana Tomaža so dolžnosti vodile v Maribor, Bosno, Beograd in nazaj v Ljubljano. 12 let oficir UDBE, 6 let direktor v Kamniku, nekaj let direktor sektorja v Emoni. Pred desetimi leti pokoj. Toda ne mirovanje. Milanu Tomažu je vedno lepo in gladko tekla beseda. To svoje znanje je preli v predavanja. Na Delavski univerzi »Cene Stupar« trenutno mladim partijskim kandidatom govori o liku komunista. Kako si mladi ljudje predstavljajo komunista?

»Predstavljajo si poštnega, iskrenega in delovnega človeka. Trdijo, da so nekateri komunisti idejo sprevrgli; jo izrabili zase. Jaz nimam nič in veliko. Imam dom, zadovoljstvo, rad sem med mladimi in kmečkimi ljudmi. Nikoli se nisem bal vprašanj in mirno lahko nanje odgovarjam.«

V pionirskem svetu Osnovne šole »Riharda Jakopiča« je Milan Tomaž odgovoren za razvijanje tradicij osvobodilnega boja. V lepem spominu mu ostaja polna telovadnica šolarjev in vprašanje, kako je postal partizan?

»Rad povem, kajti tudi zame je bilo partizanstvo velika odločitev in prelomnica.«

Nekaj časa Milanu Tomažu ostaja tudi za smučanje, hojo v naravi, nabiranje gob in pogovore z ljudmi. Tako je nastal tudi tale zapis...

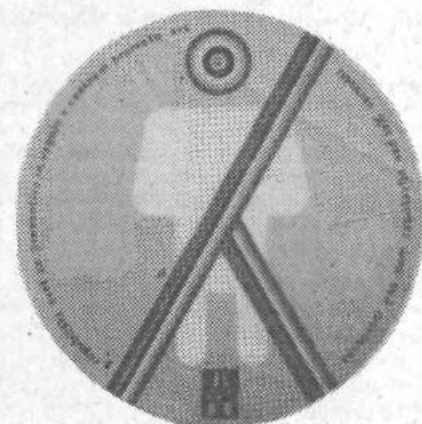
Bogomir Šefić
Foto: Marjan Ciglić

Vozniki, pozor!

1. januarja 1985 stopi v veljavo 35. člen Zakona o temeljnih varnostih cestnega prometa, ki se glasi:

»Voznik in oseba, ki se vozi v motornem vozilu, ki ima vgrajene varnostne pasove, morata biti privežena z njimi, dokler vozi vozilo v prometu na javni cesti.«

Voznik in oseba, ki se med vožnjo v motornem vozilu ne privežeta z varnostnimi pasovi, se kaznujeta za prekršek takoj na mestu z denarno kaznijo 100 dinarjev. Če je s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se storilec kaznuje z denarno kaznijo od 200 do 500 dinarjev.

SVET ZA PREVENTIVO
IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU